

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 21. STYCZNIA ROKU 1800. we WTOREK.

z Wiednia dnia 11. Stycznia.

Na przyjazd małżonki Arcy-Xiążęcia *Jozeffa* Palatyna z rozkazu Cesarza Jmci na dniu 7. 8. i 9. w obu teatrach dworskich było wolne wniósł dla publiczności za biletami. Oba teatry były wspaniale oświecone.

z Londynu dnia 24. Grudnia.

Kapitan *Taylor* sekretarz Xiążęcia *York* wyjeżdża do *Peterzbura* dla zawarcia nowego traktatu subsydyalnego.

Wyprawa na brzegi *Francuzkie* ma być iak nigdy bardziey ogromna i straszna.

Tutejsze gazety piszą o armij od 80. do 100 tysięcy ludzi użyć się w tej mierze mających.

Wszystkie regimenta do *Irlandyi* przeznaczone, otrzymały kontrordynans.

Flotta Lorda *Bridport* ciągle w portach naszych zostaje. Admirał ten nie ma chęci odstąpić komendy swojej Lordowi *St Vincent*.

Część zdobyczy na niego przypadająca z zabranych dwóch fregat *Hiszpańskich* wynosi do 2 millionow liwrow.

Na dniu 18. odprawio się posiedzenie akcyonaryuszow banku dla załatwienia się nad odnowieniem przywileju temuż bankowi służącego. Przywilej ten jest ieszcze na lat 12.

Pan *Pitt* żąda jednak, aby teraz został znówu odnowionym, a to pod warunkiem, aby bank zaliczył rządowi 3. milliony na lat 6. bez procentu.

Pan *Thornow* pierwszy administrator banku, wniósł, aby zezwolić na wniosek Pana *Pitt*, iako bardzo przywoity i zyskowny.

Jeden członek sprzeciwił się temu i zapytał. Dla czego ma już teraz przywilej być odnowionym? za lat 12. mogą nieprzewidziane zayść wypadki, a potem jakie nieprzyzwoite warunki! Procent od 3 millionow funt: wynosi 900,000 funtow, jest to summa nadto wysoka, aby ią bez przyczyny poświęcić można. Każdy bank powinien być zupełnie od rządu niepodległym, inaczej upaść musi.

Gdy potem inne także osoby zdanie swoje otworzyły, wniosek Pana *Pitt* został ma trzy tygodnie odłożony, w którym to czasie pow-

szechne zgromadzenie banku zwołane, rzecz tę rozstrzygnie.

Nasze gazety zapewniają, iż rząd *Batawski* doniósł gabinetowi naszemu, iż się nie będzie teraz sprzeciwiał wprowadzaniu towarow kolonialnych do *Hollandyi*, tych nawet, które z *Anglij* pochodzą.

Gabinet nasz zatrudnia się także wysyłaniem produktow osad naszych do *Francyi*, dla otrzymania zboża za nich. Lecz inne gazety zaprzeczają obu tym wiadomościom.

Tutejszy poseł *Turecki* otrzymał w podarunku od Sultana młodą *Cyrkasyankę* rzadkiej piękności.

Parlament *Irlandzki* odłożony jest znowu do 15 Stycznia.

Baron *de Hompesch* bywszy W. Mistrz *Maltański* przybył do *Londynu*, i zamyśla tam zabawić przez zimę. — Admirał *Mitchell* w nadgodę za dobre zachowanie się w czasie *Hollenderskiej* wyprawy otrzymał czerwoną wstęgę.

Rząd nasz wysłał do *Peterzbura* i *Konstantynopola* dwóch nowych posłańcow stanu PP. *Donaldson* i *Scott*.

Generał *Bauer* komendant woysk *Rosyjskich* rozstawionych w *Jersey* i *Guernsey* został przez swoy Dwor odwołanym.

Zapewniają, iż flotta ostatnią razą w *Hollandyi* zabrana, będzie użyta do wylądowania, które przyszedł wiosny na brzegi *Francuzkie* ma być przedsięwzięte.

Donoszą, iż Generał *Francuzki Desfourneaux* z całą swoją swiątą blisko wyspy *Guernsey* został zabranym.

Jeden z naszych Dziennikow wyraża, iż skoro tylko 10 tysięcy woyska przybędzie do *Irlandyi*, natychmiast projekt unij zacznie się uskuteczniać.

Deputacya negocyantow *Dublińskich* udała się po drugi raz do P. *Pitt*, z prozbą, ażeby raczył zezwolić na zamianę biletow Banku *Irlandzkiego* za bilety banku *Angielskiego*. *Pitt* zaręczył, iż ta zamiana nastąpi, lecz że jeszcze nie jest ostatecznie postanowioną.

z Paryża dnia 3 Stycznia.

Na dniu 27 Grudnia Konsulowie oznaymili Installacyą swoią Senatowi Konserwatorów w liście następującym.

W Paryżu dnia 27 Grudnia. Senatorowie. Konsulowie Rzpłtey pospieszają się donieść Wam, iż Rząd installowanym został. Użyją oni w teraźniejszych okolicznościach wszystkich środków, do zniszczenia ducha partyow, do ożywienia ducha publicznego, i do umocnienia Konstytucyi, która jest teraz celem iedynych nadziei Ludu *Francuzkiego*. Senat Konserwatorów tymże samym ożywiony duchem, łącznie z Konsulami potrafi zniszczyć zamyśły niechętnych, gdyby ci w pierwszych władzach krajowych znaydować się mieli.

(Podpisano) *Buonaparte*.

Na dniu 1 Stycznia Trybunat i ciało Prawodawcze rozpoczęły sessyę swoię.

Trybunat zebrał się w sali Pałacu równości pod Prezydencyą Ob. *Mouricault* iako najstarszego wiekiem. Czterech najmłodszych członków *Penieres*, *Trouvé*, *Emil Gaudin*, i *Parent Real* byli sekretarzami.

Przytąpiono zaraz do wyboru prawnego Prezydenta, i *Daunou* z 78 głosów przytomnych otrzymał 76. za sobą. Sekretarzami zostali wybrani Ob. *Thiérsé*, *Berenger*, *Sediléz* i *Desmeuniers*.

Wypadło potym oznaczyć posłańców Stanu, protokulistów i posługujących w sali Trybunatu. *Duverrier* oświadczył, iż sprawiedliwość wymaga, aby wszyscy ci Obywatele którzy dotąd funkcyę tę sprawowali, utrzymać zostali.

Wniośł przeto aby przyjąć do siebie wszystkich officyalistów Rady Starszych.—Na zarzut, iż gdy ciało Prawodawcze zastępuje teraz Radę starszych, przeto do niego i officyalisci iey należą, odpowiedziano, iż Posłańcy Stanu i officyalisci Rady 500 mieszkali w pałacu należącym do teyże Rady a teraz do ciała Prawodawczego, byłoby zatem niesprawiedliwością rugować ich z tamtąd.

Wniosek przyjętym został, po czym przytąpiono do mianowania Kommissyi Inspektorów sali, pomiędzy niemi znaydują się *Courtois* i *Barthelemi*.

Penieres miał potym mowę z pochwałami nowej Konstytucyi, po której sessya zakończoną została.

Na sessyi wczorayszey *Riouffe* zabrawszy głos rzekł. „Chcę tu użyć prawa jakie Konstytucya nadała Trybunatowi, w otworzeniu zdania lub życzenia swego względem praw postanowionych lub postanowić się mających. Wniosek mój ściąga się do ubiorów prawem oznaczonych. Czynię zapytanie: Czyli człon-

ki ciała Prawodawczego, do którego bez wątpienia należemy, mają mieć ubior sobie właściwy, i czyli ma być ten sam, jaki jest przez prawo niedawno zapadłe oznaczony? — Moim zdaniem ubior urzędowy należy się wszystkim urzędnikom krajowym, zostającym na jakiejś dostojności, dla zrobienia różnicy w rozpoznaniu, i dla ściągania im winnego posłuszeństwa i uszanowania. Prawodawcy urząd swój iedynie tylko w miejscu swoich sessyów sprawują, a po skończoney sessyi należą oni do powszechney klasy Obywatelów — Dowodził potym nieprzyzwoitości ubioru prawem uchwalonego, który nie dosyć łatwym jest do zdejmowania i wdziwania, a którego okazałość nie zgadza się z błotnistemi Paryża ulicami, przez które Prawodawcy przechodzić muszą. Żądał przeto aby podano wniosek Radzie Stanu do zniesienia prawa ubiorów dotyczącego się.

Thiérsé rzekł, iż nie chce wchodzić w rozbiór tey okoliczności, zdaie się mu jednak nieprzyzwoitością, aby tak nagle decydowano w jakiegokolwiek bądź okoliczności, i aby powstało przeciw zapadłemu prawu bez dojrzałego roztrząśnienia. Trybunat powinien spokojnym postępowaniem swoim, nadać wagę wysokiemu przeznaczeniu swojemu, iakie ma do praw roztrząsania. Procz tego poniżającą jest rzeczą, zatrudniać sessyą Trybunatu tak błahemi przedmiotami, a ponieważ wyszły już rozkazy do wygotowania materyow na ubiory, przez co rękodziela *Lyonńskie* nieco zasilone zostaną, przeto żądał aby w tey mierze do dziennego porządku przytąpiono.

Lista 300. członków ciała Prawodawczego pomiędzy ktoremi najwięcey członków z Rady 500. i Rady Starszych znayduie się, jest następująca:

Albert starszy, *Albert* młodszy, *Allart*, *Anquetin*, *Anverlot*, *Appert*, *Aubert*, *Auguis*, *Baboriez*, *Baillon*, *Baraillon*, *Baron*, *Barré*, *Barrière*, *Barrot*, *Bossaget*, *Bassange*, *Bazoché*, *Beauchamp*, *Beerenbroeck*, *Belleville* ex-Minister przy Rzpłtey *Genueńskiey*, *Belzair*, *Courmesnil*, *Bergeras*, *Bergier*, *Berquier*, *Neuville*, *Berthezen* z konwencyi, *Blarau*, *Boëri*, *Boileau*, *Bosset*, *Bollioud*, *Jozef Buonaparte*, *Bordes*, *Bouissérin*, *Bourdon*, *Bourgle-Prade*, *Bourgeois*, *Brault*, *Bréard*, *Brémontier*, *Bucaille* z zgromadzenia konstytucyjnego, *Cacault*, *Cazenave*, *Castagné*, *Castaing*, *Caire*, *Cazaux*, *Chaillot*, *Champion* z departamentu Mozy, *Champion* z departamentu Jura, *Charrel*, *Chatry-Lafosse* z departamentu *Calvados*, *Cherrier*, *Cholet-Beaufort*, *Cochon*,

Clary kupiec Marsylski, *Clavier*, *Claviere*, *Clauzel*, *Cochon-Duvivier*, *Collard*, *Collet*, *Combes - Dounous*, *Compayre*, *Cornilleau*, *Coulmiers* bywszy członek zgromadzenia konstytucyjnego, *Coutause*, *Conuzard*, *Crevelier*, *Dabray*, *Dalphonse*, *Danel*, *Danet*, *Darracq*, *Dauphole*, *De delay-Dagier*, *De France* bywszy członek konwencji, *Delamarre*, *Delattre*, *Delecloix*, *Delneufcourt*, *Delort*, *Delpierre*, *Delzons*, *Desmagières*, *Desnos*, *Desprez*, *Deveaux*, *Devinck - Thierry*, *Dillon*, *Drulh* bywszy członek konwencji, *Dubosq*, *Dubourg*, *Dumas* bywszy członek konwencji, *Dumoulin*, *Dupin*, *Duplaquet*, *Dupoix*, *Dupuis* bywszy członek konwencji, *Durant*, *Dutrou-Bornier*, *Duval* ex - Minister Policyi, *Duwillard*, *Engerand*, *Enjubault*, *Eschasseriaux* młodszy, *Eversdyck*, *Eslaquac*, *Fabry*, *Faure*, *Febvre*, *Felix Faucon*, *Fery*, *Florent - Guyot* ex-Minister w Hadze, *Fontenay*, *Foubert*, *Fouquet*, *Fourmi*, *Fournier*, *Franck*, *Frégéville*, *Frochot* bywszy członek konstytucyjny, *Fulchiron* starszy, Bankier, *Gantois*, *Garnier-Deschesnes*, *Gassendi* bywszy członek konstytucyjny, *Gaudin*, *Gauthier* z departamentu Cote d'Or, *Gauthier* z depart: de la Correze, *Geoffroi*, *Germain*, *Gesnouin*, *Gheysens*, *Gilbert* Profesor w Alfort, *Gintrae*, *Girod*, *Girod Pouzols*, *Gonnet*, *Gosuin*, *Goye-Dubignon*, *Grappe*, *Grégoire* bywszy członek konwencji, *Greno*, *Guérin* z dep: Deux Sevres, *Guérin* z dep: Loire, *Guichard*, *Guillemot*, *Guirail*, *Guiter* bywszy członek konwencji, *Guyot Desherbiers*, *Hardy*, *Hemart*, *Hopfomere*, *Houdbert*, *Hubart*, *Huon*, *Hattingnais*, *Jacomot*, *Jacommin*, *Janod*, *Jan*, *Jourdan* z *Nieure*, *Jouvent*, *Juhel*, *Kervelégan*, *Laborde*, *Lachieze*, *Lacrampe*, *Lafont*, *Lagrange*, *Lametheirie* bywszy członek konstytucyjny, *Langlois*, *Lapotaire*, *Larcher*, *Latour-Dauvergne*, *Laumon*, *Leblanc* z dep: Oise, *Leblanc*, *Leblond* Bibliotekarz, *Lecert*, *Leclerc* bywszy członek konwencji, *Leclerc* General dywizyi, *Lefebvre*, *Caillet*, *Lefebvre Larocche*, *Lefebvrier*, *Legier*, *Legrand*, *Lemayod*, *Lemée*, *Lemesle*, *Lemoine* bywszy członek konwencji, *Lenormand*, *Leronge*, *Leroux*, *Leroy*, *Lespinaſse*, *Lefoinne*, *Leveque*, *Lebjoy*, *Louvet*, *Loyaud*, *Lumi-*

naïs, *Lucas* bywszy członek konst: *Mallein*, *Manford*, *Maras*, *Marc - Aurele* ex-Konsul w Barcellonie, *Martinet*, *Massa* bywszy członek konwencji, *Mangenet*, *Maupetit*, *Mennard* bywszy członek konw: *Menessier*, *Meric*, *Metzger*, *Meyer* z Skaldy, *Meyer* z depart: Tarn, *Mollevault*, *Montault - Desfilles*, *Montardier*, *Monseignat*, *Morand*, *Moreau-Sigismond*, *Morel*, *Mosneron* starszy, Kupiec z Nantes, *Moullland*, *Nairac*, *Olbrechts*, *Ornano* z Liamone, *Ortalle*, *Paillart*, *Pampelone* bywszy członek konst: *Papin*, *Pellé*, *Pemartin*, *Perrier* z Grenoble, Kupiec, *Perrin*, *Pietet* *Diodati* z departamentu Lemana, członek administracyi centralney, *Pigeon*, *Pilatre* bywszy członek konwencji, *Pillet*, *Poisson*, *Poulain*, *Poultier*, *Provoſt*, *Racaſse*, *Rabaut*, *Raingear*, *Rallier*, *Ramel*, *Rampillon*, *Regnis*, *Renaud Lascours* z dep: Gard, *Renault*, *Reybaud* *Clauzone* z dep: Var, *Ricard*, *Richard*, *Ricour*, *Riviere*, *Rodat*, *Römers*, *Roger Martin*, *Rofsée*, *Rouſſeau d'Etelonne*, *Rouvelet*, *Saint-Martin*, *Saint-Pierre-Lesperet*, *Sallenaue*, *Saligny*, *Savary*, *Sauret*, *Schirmer*, *Scherlock*, *Leon Sieyes* z dep: Var, *Simon* z dep: Sambrzy i Mozy, *Simon* z dep: Sekwany i Marny, *Simonnet*, *Tack*, *Tardy*, *Tarte*, *Tarteyron*, *Teisſier*, *Thenard*, *Thevenin*, *Thierry*, *Toulgoet*, *Trottier*, *Turgan*, *Trumeau*, *Vacher*, *van Kempen*, *van Ruymbeke*, *Vergniaud*, *Verne*, *Vigneron*, *Villars*, *Villers* bywsze członki konwencji, *Villot*, *Vozelle*.

Ciało Prawodawcze rozpoczęło sefjy swoje pod Prezydencyą naystarszego wiekiem Ob. *Tarteyron*.

Poczym obrało Prezydentem swoim Ob. *Perin* z Departamentu *Vosges*, a sekretarzami Ob. *Duval*, *Auguis*, *Chatry* *Lasofse*, i *Dossolle*.

Savary miał mowę wystawiającą wyborność Konstytucyi na wzor *Peniera* w Trybunacie.

Na sefji wczorayszey ciało Prawodawcze przyięło officyalistów Rady 500 za swoich, a potym wybrało Inspektorów sali, pomiędzy ktoremi *Girod Pouzol* znajduie się.

Po odbytych wyborze ukazało się w sali 3 członków Rady Stanu to jest: *Duchatel*, *Regnier*, i *Defermont* iako mowcy z ktorych pierwszy wniósł prawo aby wszystkich dłużników krajowych trzymających dobra do Rzeczy-

pospolitey należące zapłacić szacunkiem z 5 letnich dochodów wynikającym.

Tym sposobem otrzymanoby potrzebne summy równie dla skarbu iak na wydatki wojenne, i przyznanoby ulgę wielkiej liczbie Obywatelów, którzy właściwie mają tylko winni summy, lecz te tak się zwiększyły, iż niemi bardzo uciśnieni zostali.

Mowca wystawiał jeszcze dalsze korzyści wniosku uczynionego, po czym ciało Prawodawcze mowę jego drukować i do Trybunatu odesłać rozkazało.

Konsulowie drugim wyrokiem swoim względem Deportowanych wydanym dozwolili powrócić nazad do kraju 29 wydawcom i drukarzom Dzienników którzy do proskrypcyi 18 Fructidora wciągnięci zostali. Najznajomsi pomiędzy niemi są: Nauczyciel głuchych i niemych *Sicard*, *Laharpe*, *Perlet*, *Jsidore Langlois* i *Suard*. — *Richerd-Serizi*, nie jest umieszczonym.

Nakoniec Xięża na wyspę *Rhé* wygnani otrzymali także wolność powrocenia do kraju. Wszyscy te jednak osoby zostawać będą z początku pod dozorem władz publicznych.

Wspomnieni Dziennikarze jeżeli jeszcze nie staneli w *Paryżu*, mają 20 dni, a jeżeli w obcym kraju zostają 40 dni czasu do powrocenia. Poczym równie iak nie przywołani za emigrantów poczytani będą.

Sławny *Daubenton* umarł od paraliżu, którym na sefii Senatu naruszonym został.

Generał *Mack*, który się tu znajduje, wszędzie z szacunkiem jest traktowany i używa zupełnej wolności.

Obywatel *Scherlok* złożył urząd deputowanego w ciele prawodawczym. — Obywatel *Alexandre* jeden z najwyborniejszych urzędników w departamencie wojennym został wybrany do Trybunatu.

Z *Metz* donoszą, iż tam liczba obywatelów zapisująca się za Konstytucyą była nierównie większa iak we wszystkich innych departamentach.

Wyśłani do departamentów delegowani Rządowi muszą teraz niezwłocznie do *Paryża* powrócić, dla złożenia rachunku z czynności swoich.

Rząd chce zostać wiernym swojemu postanowieniu, które przedsięwziął w wygładzeniu wszelkich partyów w kraju. Osoby z wszystkich facyów czy to Jakobini, czy Rojaliści równie w armiach iak w cywilnych urzędach obok siebie są teraz postawieni.

Nowa także przysięga dla urzędników krajowych, księży &c. przepisana, różni się tym od innych dotąd używanych, iż nie obowiązuje

do utrzymania Konstytucyi, ale tylko żąda zaręczenia w zachowaniu dla niej wierności.

Obywatel *Guyton Morveau*, został mianowany administratorem mennicznym.

Simeon i *Portalis* za powrotem z miejsca swojej departacyi, powracają znowu do obowiązku Prokuratorów.

Przed kilku dniami Dziennik *Aristarque* donosił, iż Dwór *Wiedeński* nie chce przyjąć warunków pokoju podanych sobie przez posła *Hiszpańskiego*.

Względem tej wiadomości *Monitor* uczynił uwagę, iż takowe negocjacje nikomu innemu nie są wiadome, iak samemu *Arystarkowi*, gdyż zapewne ieden tylko gabinet jego niemi się zatrudnia.

Członki Senatu obowiązali się pod przysięgą, iż utrzymają w najwyższym sekrecie rozstrzygnięcia swoje względem wyboru osob. Zadnych także pism rekomendacyjnych wydawać nie będą.

Wszystkie teraz usiłowania są przykładane do postawienia armiów naszych w stanie groźnym.

Obywatel *Grouvelle* Minister w *Kopenhadze*, ma zastąpić miejsce po Ob. *Scherlok* w ciele prawodawczym.

Generał brygady *St Hilaire*, mianowany jest Generałem dywizyi, a Generał brygady *Sauvignac*, użytym będzie w armij *Reńskich*.

Nowy Minister wewnętrzny *Lucyan Buona-parte*, wydał list okólny do Administracyow centralnych, w którym wzywa je, aby wygładziły w sercach wszelkie namiętności zemsty i nienawiść wzbudzające.

Obywatele *Isnard* i *Crafsous* weszli do Trybunatu na miejsce OOb. *Boulay* i *Daunou*.

Oto jest urzędowa lista Radzców Stanu, gdyż pierwsza umieszczona, nie była dokładnie podana:

Wydział wojny. — *Brune* Prezydent. *Dejean*, *Lacué*, *Marmont*, *Petiet*.

Wydział marynarki. — *Gantheaume* Prezydent, *Champigni*, *Dufalga*, *Fleurieu*, *Redon*.

Wydział skarbu. — *Defermont* Prezydent, *Duchatel*, *Dufresne*, *Dubois* (z depart. *Vosges*) *Jolivet*.

Wydział sprawiedliwości. — *Boulay* Prezydent, *Berlier*, *Moreau St Mery*, *Emmery*, *Real*.

Wydział wewnętrzny. — *Röderer* Prezydent, *Benzech*, *Cretet*, *Chaptal*, *Renaud de S. Jean d'Angely*, *Fourcroy*.

Członki zawiadujące szczegółnemi Administracyami pod dozorem rozmaitych Ministrów:

Chaptal instrukcyą publiczną.

Dufresne skarbem publicznym.

Regnier dobrami narodowemi.

Lescallier osadami.

Cretet pracami publicznymi.

W Proklamacyi pierwszego Konsula znajduje się taż sama dokładność wyobrażeń, też same zasady Rządu, które *Buonaparte* w swoich Proklamacyach przekładał Ludowi *Cisalpinijskiemu* i *Genueńskiemu*, gdy po Traktacie w *Campo Formio* opuszczając *Włochy*, wyjeżdżał na kongres *Rastadzki*. Prawidła umiarkowania i sprawiedliwości, okazujące w nim dojrzałego do rządzenia kraiem człowieka, tym bardziej zdawały się zadziwiać, iż był w oczwistym sporze z zasadami przyjętymi od *Francuzkiego* Rządu, który się zatrudniał przysięgą nienawiści dla *Rojalistów*, utrzymania samowładności ludu, wolności &c. Każdy inny Generał nie *Buonaparte*, któryby się był ważył okazywać zdania przeciwne rządzącym, byłby natychmiast oddalonym, tak iak się stało z *Championetem*, który sprzeciwiał się zamiarom rewolucyjnemu Kommissarza Dyrektoryatu w *Neapolu*; lecz świetne Generała *Buonaparte* czyny, nakazywały nieiako samym Dyrektorom milczenie. Starali się oni zapewne pozbyć się iak nayszybciej człowieka, którego mieli w podejrzeniu tak z jego sposobu myślenia, iako też dla znakomitości sławy. Proklamacya którą dziś do Ludu *Francuzkiego* wydał, jest nie tylko nayszybciej dokłądności i głębokości dziełem, ale jest jeszcze dowcipnym nowym Konstytucyi zbiorem. W tej lubo jeszcze niedokończoney ustawie znajdują się dwa znaczniejsze cele: 1.) Zapewnić stałość i siłę Rządu, ażeby zapobiec wszelkiemu wewnętrznemu zaburzeniu, i wpoić ufność w zagraniczne Narody; 2.) Zapewnić ile być może, wolność osobistą, własności i prawa obywatelów, aby ich uczynić przychylnymi Rządowi, i usprawiedliwić nieiako wielką rozległość władzy którą mu nowa Konstytucya nadała. Trzeci zamiar który nie jest obcym naturze teraźniejszego Rządu, i który zaprzata umysł pierwszego Konsula, będzie mógł zastraszyc niektórych podejrziwych Republikanów; lecz okazuje razem otwartość i roztropność nowego Rządu. Mogłby być w samej rzeczy połączyć w jednym Artykule myśl uczynienia Rzeczpospolitą szanowną dla obcych, i dla nieprzyjaciół; lecz zdawałby się być zaniedbywać armię, którym *Francya* tyle jest winna wdzięczności i chwały: ponieważ one same nadawały im zaszczyt, tym czasem gdy im

Prawodawcy splamili ją krwią i niesławą; a podług mocnego wyrazu *Neckera*, czapka *Grenadyjska* zakrywała brzydotę czerwoney czapki. Z ukontentowaniem zatem zobacz armię, iż Konsul zwrocił na nie myśl nayszybciej; i że maia osobny w Proklamacyi Artykuł.

Mowią, iż PP. *Erotté* i *Autychamp* znajdują się w *Paryżu* dla traktowania względem pokoju (*Messager*.)

Generał *Oudinot* jest szefem wyższego sztabu armij *Włoskiej*, a Generał *Desfolles* armij *Reńskiej*. — *Camus* został się przy urzędzie archiwisty ciała prawodawczego.

Obywatel *Mechain* odkrył dnia 26 komety blisko gwiazdy *Sigma*; można ją dostrzedz naturalnym wzrokiem; pomyka się ku południowi, ogon iey jest na jeden stopień długości. — Donoszą o dziwniejszym jeszcze wynalazku. Pewny lekarz podchlebia sobie, iż ma sposob uczynienia ciała ludzkie niewidzialnym. Jego doświadczenie jest następujące. Zawiesza na sznurach wielkie naczynie ze szkła białego przezroczystego, i w to naczynie każe wejść człowiekowi. Patrząc w naczynie nie w nim widzieć nie można, lecz wychodzą z niego odpowiedzi na zapytania. Na żądanie przytomnych, człowiek niewidziany kaszle, oddycha &c.

Powszechnie żałują, iż *Bernardin de St. Pierre*, *Bougainville* i *Tronchet* nie znajdują się w Senacie konserwatorów. — Terazniejsze kommissye wojenne codziennie zalecają się czynami łaskawości i sprawiedliwości, uwalniając tych, którzy tylko za polityczne zdanie są więzionemi. Można się spodziewać, iż kara śmierci na samych tylko przeznaczona będzie złoczyńców.

Generał dywizyi *Moncey* nowy komendant *Lugdunu* wkrótce po swoim do tego miasta przybyciu, wydał do mieszkanców następującą Proklamacyą.

Odetchnijcie na koniec *Lugdunicykowie*, którzyście tak drogo waszą opłacili szczęśliwość. Pożyteczni rzemieślnicy, klasa szanowna i pracowita, wasze warstwy zostaną otworzonemi. *Lugdun* w rękodzielach swoich zobaczy rozkwitniony swoy handel. Przemysł za wsparciem tworzących się praw ożywiony, nie lekając się żelaza rewolucyjnego będzie mógł doprowadzić do stopnia dojrzałości swoje bogate płody. Ale jeżeli te słowa pokoju są dla was w ustach żołnierza mitemi, *Lugdunicykowie* otworcie wasze ręce i wasze serca dla obłąkanych ludzi. Przebaccie waszym nieprzyjaciołom. Wystawmy razem Oltarz zgodzie. W sumnieniu złych ludzi znajdują się nasi mściciele.

Osnowa wyroku stosownego do jeńców jest następująca:

Artykuł I. Umowa d. 13. Września 1798. podpisana, została dokładnie uskutecznioną.— Art: II. Jeńcy *Angielscy* we *Francyi* traktowani będą stosownie do 4go artykułu teyże umowy.— Art: III. Kommissarze *Francuzcy* w *Londynie* i kommissarze *Angielscy* w *Paryżu*, nie będą mogli mieszać się do żadnego szczegółu stosownego do jeńców przecz w przypadku objętym w artykule 3. umowy.— Art: IV. Każde przesyłanie pieniędzy bądź z *Anglij* do *Francyi*, bądź z *Francyi* do *Anglij*, któreby miało inny zamiar nad przepis artykułu 3go, zostanie zawieszonym zaczawszy od 1. Nivose, ostrzegając przy generalnym pokoju nadgodzenie wydatków, które za sprawiedliwe będą uznane.— V. Kommissarz Rządu *Francuzkiego* w *Londynie* odbierze instrukcye stosowne do niniejszego wyroku.

Zapewniają, iż Ob. *Truguet* nie przyjmuje obowiązków kommandanta w porcie *Breńskim*.

Semonville i syn jego oraz wdowa *Jouberta* wyleżdżają dnia iutrzejszego z Generałem *Augereau* do *Hollandyi*.— Mowią, iż Ob. *Doucet-Pontecoulant* mianowany jest na uskutecznienie ważnego zlecenia.

W ogrodzie *Rowności* i na ulicy *Lombardzkiej* łatwo spostrzec można, iż się znaydujemy w pierwszych dniach *Stycznia*. Sklepy cukierników i Jubilerów, lubo nie tak jak przed kilku laty wspaniałe, są jednak nader pięknym dla oka widokiem. Naymodniejsze bombonki nazywają się teraz *a la Buonaparte*; wielkość ich jest podwoynego ludora. Z jedney ich strony jest wyobrażenie Konsula, z drugiey napis. *Francya winna mu zwycięstwo, i jeszcze od niego pokoy mieć będzie*.— Damy w powszechności są bardzo na te bombonki chciwe, i mówią, iż *Buonaparte* jest niewypowiedzianie smaczny. (*Courier de Paris*.)

15ta Dywizya przyłączoną została do 17tey pod kommandą Generała *Lefevre* który tym sposobem mieć będzie pod swoim dowództwem 30 tysięcy ludzi rozłożonych po Departamentach *Sekwany*, *Sekwany i Oizy*, *Sekwany i Marny*, *Eure i Loiry*, *Eure, Loiret*, *Sommet* i niższy *Sekwany*.

Konsulowie nakazali publiczną subskrypcyą dla wsparcia ubogich, tudzież nakazane jest wyprożnienie wszystkich apartamentów zamku *Wersalskiego*, a nawet przeniesienie depozytu wojennego który tam od trzech lat był złożony. Inwalidzi ktorzy się w *Saint-Cyr* znaydowali, zajmą departamenta wybudowa-

ne i mieszkanie niegdyś przez *Ludwika XIV.*— Konsulowie przejeżdżając przez ulice, eskortowani bywają od straży honorowej.

Lifty z *Vandome* donoszą, iż Generał *Hedouville* dnia 14 proponował Rojalistom nowe zawieszenie broni, i że dnia 21 przyjęte zostało przez PP. *Bourmont* i *d'Autichamp*. Późniejsze wiadomości pod 28 Grudnia wyrażają, iż pokoy jest ostatecznie przez Szefów podpisany.

Warunki względem nowego zawieszenia broni przez G. *Hedouville* rojalistom proponowane, są następujące:

1.) Ażeby nie atakować ani woyska, ani żadney osoby pod jakimkolwiek pozorem.— Odp: powiedz. Zgodzono się na wzajem.

2.) Nie rozbrajać nikogo. Odp: toż samo.

3.) Nie robić werbunków.— Odp: toż samo.

4.) Nie nakazywać rekwizycyow na konie.— Odp: toż samo.

5.) Żądać żywności i bydła na utrzymanie garnizonów, lecz wstrzymać się od rekwizycyow nad potrzebę; porozumieć się nawzajem, ażeby te rekwizycye były nakazywane takim sposobem, iżby na nie zezwolono, bez mieszanina do tego siły zbroyney.— Odp: porozumieć się nawzajem.

6.) Nie nakładać żadney rekwizycyi pieniężney w czasie zawieszenia broni.— Odp: Odesłano do roztrząśnienia i ugodzenia z negocyatorami.

7.) Wspierać podróżnych i nawzajem zabezpieczać korespondencye.— Odp: wzajemnie zezwolono.

8.) Nie przeszkadzać dostawianiu podatkow do kaslow Republikantskich w kantonach, które je dotąd statecznie opłacały.— Odp: do roztrząśnienia z negocyatorami.

9.) Pod żadnym pozorem nie zajmować żadnego stanowiska, które nie było zajęte przed zawieszeniem broni.— Odp: zgoda na wzajem.

10.) Ażeby zapobiedz rozdrażnieniu umysłów, i starać się je poiednać, potrzeba jest, ażeby umowy były dokładnie uskutecznione. Generał uprasza PP. *de Bourmont* i *d'Autichamp*, ażeby mu je z zezwoleniem zgromadzonych szefów przysłali. Przyrzeka je uskutecznić z swej strony tak jak się spodziewa, iż je w swoich dywizyach uskutecznić rozkaże.— w *Angers* d. 25. Frimaire (13 Grud.) (podp: *Hedouville*.)

Generał *Hedouville* ogłosił armij te warunki pod d. 28. (19.) wstęp do tego ogłoszenia następujący: Generał kommanderujący pośpiesza donieść armij, iż wkrótce nastąpi decyzya czyli przyjdzie do rozpoczęcia kroków nieprzyja-

cielkich lub nie, a to dla zapobieżenia niezliczonym zgwałceniom umów, które przy ostatnim zawieszeniu były zdarzone, a których większa część popełniona była przez rozbojników nie mających szefa (*naśępują same warunki.*)

Zapewniają, iż posłane będą paszporta, wielu Biskupom *Poitiers, Tregnier, i Saint-Brieux*, ażeby do swoich dawnych Dyecezyj powrócili.

W więzieniach *Paryżkich* nie ma żadnego więźnia za długą, ostatni wypuszczonym został 30. Grudnia.

Pewną jest rzeczą (mówi *Dziennik Mefager*) iż zawczora przybyło do Ministra wojennego trzech Szuanów, i że ci do pierwszego Konsula przyprowadzeni, mieli z nim nader długą rozmowę. Mowią za rzecz pewną, iż się dosyć łatwo na warunki zgodzono, i że odchodząc od Konsula przyrzekli, jeżeli tego żądać będzie, sprowadzić 40. zakładników, mogących służyć za porękę ich rzetelności.

Generał *Lasne* powróciwszy do *Paryża*, zapewnia o spokojności południowych departamentów.

W sali Ciała Prawodawczego okryto szkarłatnym sukniem dwie Trybuny przeznaczone dla mówców Rady Stanu i Trybunatu. Na Ołtarzu Ojczyzny złożono otwartą Księgę z napisem: *Rzplta Francuzka, Konstytucya roku 8go.*

Mowa Obywatela *Penieres* na sefssyi Trybunatu dnia 1. Stycznia miana, była następująca: „Niech mi wolno będzie pozdrowić piękne oświecającego nas dnia promienie, i obchodzić z wami poświęcenie tej sali. Wiele z Praw poprzedniczych przypawiło lud do rozpacz i jego życzenia zawsze były wzgardzone. Cała *Europa* wzdychała za pokojem, a na to odpowiadano okrzykiem wojennym; Dziś wszystko się odmieniło; duch umiarkowania dotąd nieznany, ustąpił tej zapalczywości, która wszystkie ogarnęła władze. Lud zwraca ku wam swoje spoyrzenia; posyła swoje dzięki temu wielkomyślnemu Człowiekowi, który długo przez rozległe morza od niego rozdzielony, przybył nagle na jego oswobodzenie. Pomiędzy wspaniałemi jego Administracyi czynami, nie należy mi pominąć odwołania nieszczęśliwych mieszkańców, których na obcę wyrzucono ziemię. Ktoż z pomiędzy nas najwyższey nie uczucie roskofzy, na zobaczenie tych ludzi, którzy Ojczyźnie znakomite oddali usługi, a którzy byli za to wygnaniem ukarani. Dla czegoż niektorzy z nich upadli pod ciężarem swych nieszczęść. Lecz nie lękamy się żadney nienawisici od tych, którzy one przeżyli; Nadto kochając swoje Ojczyznę ażeby niechcieli zapomnieć wszystkich niesprawiedliwości, których byli ofiarą. Try-

bunowie, zatrudniacie się uśmierzeniem namiętności, przywróceniem dzielności handlowi, i zakończeniem tej nieszczęśliwey wojny, która od ośmiu lat *Europe* pustoszy. W roku 1789. i w tym tu Pałacu dały się słyszeć pierwsze wolności odgłosy. W tych także murach wolność ma być zagruntowana. — Trybunat rozkazał tę mowę drukować.

z *Strazburga* dnia 29 Grudnia.

Kawalerya lewego skrzydła armij *Reńskich*, obiegła stanowiska w *Saar-Union (Bouquenom) Saralbe, Sarbruck, Dwoch-Moştow &c.* Generał *d'Hautpoul* który nią dowodzi, ma główną swoją kwaterę w *Sarguemines*.

Konsulowie uchwalili, aby zagraniczni agenci *Rzpltey* nie używali więcej nazwiska Konsulów, oświadczyli równie życzenie swoje zagranicznym ministrom w *Paryżu*, aby Rządy ich wysłanych swoich do Rzeczypospolitey *Francuzkiej* Konsulów nowemi patentami opatrzyły i inne im tytuły, pod któremiby uznani zostali nadać raczyły.

z *Kolonij* dnia 2. Stycznia.

W czterech naszych Departamentach ogłoszono Proklamacyą przyślaną z *Paryża* przez Kommissarza Rządowego *Dubois Dubay*. Niektóre jej wypisy są następujące: „Długie w Ciele Prawodawczym zasiadanie, dało mi wielokrotnie sposobność okazania moich zdań całej *Francyi*; Przybywszy tu winienem wam je szczegulniey przełożyć. Te zdania miały zawsze za cel zasadę, cnoty, i że dla rozszerzenia iey władzy, trzeba ją miłą uczynić; iż swawola była najstraszniejszą tyranią, iż naruszenie świętego prawa własności i bezpieczeństwa osob, było przyczyną upadku wszelkiego handlu, zniszczenia kunsztów, utraty publicznego kredytu, i wywrocenia wszelkiego towarzystwa. Przez niepamięć na te zasady, Rzeczypospolita *Francuzka* obarczona była temi wszystkimi klęskami, gdy tymczasem naprożno kazano się spodziewać wszystkich przywiązanych do wolności pożytków: te więc będą jedynemi memi przewodnikami w szanownym poselstwie, które mi jest powierzone. Nie będę nigdy człowiekiem żadney partyi; człowiek publiczny do wszystkich należy, wszyscy powinni być celem iego starań i iego oycowłkiej pieczołowitości. Niedopuszczę przeto, ażeby któ-

rykolwiek obywatel stał się ofiarą niesprawiedliwości lub nadużycia władzy, Naprawiać będą z ufilnością wskazane mi błędy, i ścigać zdzierców i łupieżców w powierzonych memu dozorowi Departamentach. Replta Francuzka ziednoczona jest z wami przez wszystkie stosunki równie jak przez wasze osobiste chęci, pragnie bez wątpienia przypuścić was ostatecznie do swoich wielkich przeznaczeń; staniecie się tego godnymi przez zupełną do niej uftaw powolność, i przez pospiech w opłacie nałożonych podatków.— Dziś dowiadujemy się, iż *Dubois-Dubay* mianowany jest członkiem Senatu, i że już nieprzybędzie do naszych Departamentów.

Od brzegów Wistły dnia 23 Grudn.

Xiąże Ferdynand *Wirtemberski*, który towarzyszył Arcy-Xiążęciu Palatynowi do *Peterzburga*, wyjechał teraz na powrót do *Wiednia*. W czynie swego wyjazdu, dwor *Rosyjski* wysłał dwóch kuryerów, jednego do *F. M. Xiążęcia Suwarow*, drugiego do armij *Rosyjskiej* w *Litwie*. Ostatni wioził rozkaz dla Generała kommanderującego *Lascy*, aby natychmiast do *Niemiec* wyruszył.

z Augzburga dnia 30. Grudnia.

Lifty z *Bregentz* i *Feldkirch* pod dniem 21. t. m. donoszą o wielkich poruszeniach z strony lewego skrzydła armij *Francuzkiej*, poruszenia te rzuciły wielką trwogę w *Tyrolu* i *Woralbergu*, których mieszkance wzięli się natychmiast do broni. Lecż dowiadujemy się z listów pod d. 26. iż poruszenia *Francuzów* nie miały innego celu jak tylko, ażeby zająć stanowiska w środku *Helwecyi* dla sprawienia ulgi miejscom, na których się znajdowali wzdłuż *Renu*, a które są zupełnie z żywności оголоcone. Z tego powodu *Austryacy* rozstawili swoje wojska wzdłuż *Gryzonów* i *Woralbergu*.

Od granic Austryackich d. 1. Styczn.

Generał *Melas* został wywyższonym na dostojność *Feldmarszałka* a *F. Z. M. Kray* ozdobiony jest orderem *Maryi Terefzy*.

F. M. Baron Alvinzi został mianowany prezydentem Rady wojennej.

Kommandant miasta *Wiednia* *Hrabia Kinfski* jako prywatna osoba żyć będzie.

Do dnia 25 Grudnia jeszcze elekcyja *Papieża* dla nowo zasłanych trudności ukończoną nie została.

Potwierdza się nowina, iż *Basman-Oglu* posłał do *Niszy* znaczny korpus wojska, i dowiadujemy się z *Semlina*, iż w tymże czasie opanował *Semendryę* z innym korpusem, który brzegami *Dunaju* zdaje się zmierzać do *Belgradu*. Gdy *Basza Belgradzki* kazał go się zapytać, jakie były jego zamiary, *Basman-Oglu* miał odpowiedzieć, iż zamysłał wytepić kupy rozbojników, którzy kray napastują. Zapewniają, iż już zaszło kilka potyczek między wojskami dwóch *Baszów*, co okazuje, iż ich cele zupełnie są inne. Ztego powodu *Basza Belgradzki* podwaja swoje ufortowania na wzmocnienie tej twierdzy.

z Pragi dnia 6. Stycznia.

Trzęsienie ziemi które na dniu 11 Grudnia w *Szląsku* się zdarzyło, podług raportów z *Braunau*, *Jaromierz*, *Sadowa*, &c. dało się także i w tych miejscach uczuć, namocniej zaś tak mocne zaszło wstrząśnienie, iż rozumieli, że się sklepienie nad nimi zawali.

Wiadomo, iż przy granicy *Szląskiej* znajdują się kopalnie węgla ziemnych. Gornicy nie mogli otać się w lochach swoich, gdyż w niektórych zabrakło im powietrza, w innych zaś tak mocne zaszło wstrząśnienie, iż rozumieli, że się sklepienie nad nimi zawali. Około *Glatz* jest jezioro nad którym w tymże dniu dała się widzieć mgła zapachu siarczystego, z niej utworzyła się chmura, która wypuściła z siebie piorun, po czym dopiero trzęsienie uczuć się dało.

Przed kilku dniami przybył tu Generał *Rosyjski Viomenil*, iadący z rozkazu Imperatora do *Niemiec* dla objęcia kommandy po Generale *Korsakowie*. Zaledwie tu stanął, odebrał nowy rozkaz wyjechania zaraz do *Anglij* dla objęcia tamże kommandy nad wojskami *Rosyjskimi* po Generale *Hermann*.

z Rzymu d. 15. Grudnia.

Terazniejszy gubernator nasz Generał *Neapolitański Nafelli* wiele ma trudności w utrzymaniu Ludu od popełniania bezprawio.

Wszystkie pieniądze za Rząd Konsulów wybite, stopionemi być mają.

W przeciągu miesiąca jednego spodziewamy się oglądać w murach naszych nową głowę kościoła Katolickiego.

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 21. STYCZNIA ROKU 1800. we WTOREK.

z Paryża dnia 4. Stycznia.

List Magistratu Miasta wolnego Cesarzkiego Hamburga, do Konsulów Rzpłtey Francuzkiej jest następujący:

Obywatele Konsulowie. „Jakiemkolwiek są może uprzedzenia, które was czynią zagniewanemi przeciwko Urzędnikom Miasta Hamburga, nie mogą się iednak do was niezwrócić pod hasłem ostatnich zaszczytów szczęśliwie w Paryżu zdarzeń. Widząc cały Narod podający się naysłodszy nadziei, pozwólcie nam ie dzielić i życzyć ażeby były uskutecznione. Jesteście nadto oświeceni i nadto sprawiedliwi, ażebyście się nie mieli przekonać o szczerości naszych życzeń w tey mierze, i mogli na moment powątpiewać, iak nas wiele obchodzi pomyślność Narodu Francuzkiego, Smutne zdarzenie więzienia i wydania czterech Irlandczyków, okropne wielu błędów, prześladowania i niesprawiedliwości zrzodło, zdawało się do tego stopnia obrazić Dyrektoryat, iż niechęć nawet postrzegać ile nasze postępowanie było nienaganne, i noszące na sobie cechę nawiększych i nawiększych dla Rządu Rzpłtey względów. Przykry zbieg nawiększych okoliczności, niepozwolił nam wprowadzić uskutecznić naszego życzenia. Lecz wszystko dowodziło iż to się stało pomimo naszej woli, i iezeli dawaliśmy przez tyle lat mocne dowody przychylności naszej dla Rzpłtey, nie jest to przynajmniej tak wielki występki, iż w iednym smutnym i przykrym zdarzeniu, położyliśmy ufność w iey wspaniałości i umiarkowaniu. Atoli przed światłami i sprawiedliwymi ludźmi same tylko czyny mówić powinny, i dla przełożenia onych odważamy się okryślić wam naydokładniejsze onych szczegóły. Pomiędzy czterema osobami nazwanymi *Napper Tandy*, *Blackwell*, *Moris* i *Peters*, dway tylko pierwsi zwrócić na siebie mogą waszą uwagę. Dwaj inni *Moris* i *Peters* byli zawsze przez legacyą Rzpłtey uważani iako poddani W. Brytanij. W żadnym publicznym urzędowym lub nieurzędowym piśmie, nie było nigdy wzmianki ażeby *Moris* i *Peters* zostawali w służbie Rzpłtey, lub do niey na-

leżeli w iakimkolwiek sposobie przez związki cywilne lub wojskowe. Wszystkie akta i noty Ministerjalne żądają tylko uwolnienia *Napper Tandygo* i *Blackwell*. Historya niepodaje przykładu ażeby wojujące Mocarstwo przywłaszczało sobie moc protegowania w neutralnym kraju poddanych swego nieprzyjaciela. Ażeby sobie tego pozwolić, potrzeba było ażeby przynajmniej należeli do niego przez związki cywilne lub wojskowe. Jesteście nadto sprawiedliwi i niezdolni mieć nam za występki wydanie dwóch ludzi którzy niezaprzeczenie należą do innego Narodu, i zupełnie dla Rzpłtey byli obcemi. Jedynie tylko nad więzieniem i wydaniem *Napper Tandygo* i *Blackwell* zastanowić się powinniśmy. Pozwólcie nam przypomnieć tu ostrożność, którą mądrość Obywatela *Grouvelle* Ministra Rzpłtey w Kopenhadze względem nich sądziła być potrzebną, i która gdyby była przez tutejszą Legacyą Francuzką wykonana, byłaby nam odjęła wiele trosk i wszystkie nieszczęścia, które rozmaite namiętności, błędy i uprzedzenia z tego powodu na nas ściągły. Ten oświecony Minister który zapewne nadto szanował Rząd *Duński*, ażeby się miał z jego strony nawiększych obawiać zniewag, sądził ich bezpieczeństwo do tego stopnia niepewnym, a nalegania Rządu *Angielskiego* tak słusznymi i prawnymi, iż ażeby ich lepiej przed naleganiami Ministra tego Dworu zasłonić, rozumiał nawet być rzeczą potrzebną dać im dla schronienia własne mieszkanie.

Za przybyciem swoim do Hamburga osoby te przez niepojętą nieprzytomność umysłu swego, która ich koniecznie w niebezpieczeństwo wprowadzić musiała, uprzedzili sobie nowe siła.

Wiedzieli to dobrze, iż wszyscy Republikańscy Francuzcy i osoby w służbie tey Rzpłtey zostające, nie tylko w mieście naszym zupełnego doznawały bezpieczeństwa, ale iż nawet przyimowaliśmy ie z przyjaźnią i pierwszeństwem. Jednakże zapomniawszy o tym wszystkim co sobie samym, własnemu bezpieczeństwu, położeniu i honorowi swemu winni byli, utaili się w mieście naszym pod zmysło-

nym nazwiskiem i fałszywym charakterem. *Napper-Tandy* nazwał się *Jones*, i udawał, iż jest kupcem z *Filadelfii* przybyłym. *Blakwell* nazwał się *Barthelemi Blackfiśt* kupiec z *Ameryki*.

Posel *Angielski* żądał urzędownie aresztowania i wydania obu tych osób iako poddanych Krola Jmci *Angielskiego* i nazywających się *Jones* i *Barthelemi*.

Wiadomo jest wszystkim, iż w *Niemczech* nie był czyniony tak łatwy opór na rek wizycie ministeryalne dworów zagranicznych, żądających wydania osob do ich narodu należących. Ob. *Reinhard* minister *Rzpltey* znalazł z naszej strony w tej mierze też samą łatwość.

Dozorca policyi poszedł najpierwey do P. *Jones*, i zapytał się go o jego nazwisko, a odebrawszy odpowiedź, iż się *Jones* nazywa, oświadcza mu, iż jest aresztowanym na żądanie posła *Angielskiego* iako poddanny Krola W. *Brytannij*. Pomimo tego iednak nie tłumaczy się on w tej mierze, zachowuje też samą którą wziął na siebie maskę, i bez żadnego mrużenia, bez oporu poddał się tej rek wizycy i rzadu *Angielskiego*.

Miał on przy boku swoim szpadę na której herby *Irlandzkie* znaleziono.

Jakże więc można było więcej powątpiewać o prawdziwie żądania rzadu *Angielskiego*. Jak można było przypuścić aby officer w służbie *Rzpltey* zostający, mógł nolić szpadę z herbami *Angielskimi*?

Takim to sposobem sam siebie wydał ten człowiek, który według własnego wyznania nazywał się *Jones*, według własnego wyznania był kupcem, według własnego wyznania i niezaprzeczonych śladów był poddanym Krola W. *Brytannij*, oddał się (mówię) na rek wizycę ministra tego Monarchy, i dał mu sam prawo do aresztowania siebie.

Rozkazy do aresztowania były w podobnymże sposobie i z równą ostrożnością wydane dla tego który się nazwał *Barthelemi Blackfiśt*.

Dopiero po oznajmieniu mu, iż jest aresztowanym, i gdy już w istocie został więźniem ministra rek wizującego, zdiał z siebie chociaż już zapożno maskę, i chciał bydz odrazu officerem *Francuzkim* nie okazawszy najmniejszych dowodów.

Daremną rzeczą byłoby czynić tu uwagę, iż gdyby osoby przez tak pozne i niedostateczne dowody chciały się z pod aresztu oswobodzić, każdy przez odmianę nazwiska swego i stanu potrafiłby wyłamać się od naysprawiedliwszego i nayprawniejszego aresztu.

Posel *Francuzki* pospieszył się zaraz z odwołaniem tych osob iako patentowanych officerów *Rzpltey*. Lecz Posel ten nie osądził za

rzecz przyzwoitą okazać nam patenta ich albo przynajmniej kopie onych.

Tym czasem byłoby dla nas oczewiście wielką korzyścią gdybyśmy w ręku naszych mieli środki przez któreby mogliśmy byli okazać rządowi *Angielskiemu* prawdziwe wspomnionych osob należenie i sfosunki do *Rzeczypospolitey Francuzkiej*.

Jeżeli minister uważał za prerogatywę dostojności swojej, domaganie się nieograniczonej wiary dla urzędowych swoich deklaracyow, to powinien był przystać na to, iż tym samym usprawiedliwiał podobnie ministra *Angielskiego* deklaracye.

Minister ten oświadczył urzędownie, iż wspomniane osoby są poddanymi Krola W. *Brytannij*. Sam to najpierwszy oświadczył i przy tym obstawiał. Doniośł urzędownie nazwiska osob pod którymi same siebie aresztować dozwoliły. Przy boku P. *Jones* znaleziono szpadę z herbami *Angielskimi*.

Wolnoż nam było przy tylu tak dowodnych okolicznościach, bez popełnienia niesprawiedliwości, nie dawać wiary na urzędowe oświadczenia ministra *Angielskiego*, i wierzyć tylko oświadczeniom ministra *Rzpltey*?

Minister *Angielski* dowiedziawszy się o sprzeciwianiu się Polla *Rzpltey*, żądał wydania osob tym gwałtowniey, i przyłączał do tego najmocniejszy groźby, które kazały nam się lękać naystraszniejszego gniewu z strony Rządu iego.

Jeżeli Konsulowie ten prawdziwy stan rzeczy bez uprzedzenia rozważą, i zechcą mieć wzgląd na położenie i związki miasta *Hamburga*, na ów czas łatwo przekonają się, iż niepodobieństwem było po daremnym całorocznym usiłowaniu obstawać jeszcze przy dłuższym oporze. Całkowity upadek i zniszczenie *Hamburga* byłyby nieuchronnym takowego oporu skutkiem. Ostatni pozostawał środek uchronić się takowego upadku, i spuścić się z resztą na szlachetność *Francuzką*.

Podchlebiamy sobie, iż Konsulowie przez wrocenie *Hamburgowi* przyjaźni i dobroci swojej usprawiedliwią zaufanie w nich położone, którego nawet niezasłużona ostrość Dyrektoryatu zniszczyć nie potrafiła, i należy mieć nadzieję, iż Konsulowie po doskonałym namyśle, nie zechcą dłużey spóźniać zniesienie ofiarych środków przez Dyrektoryat przeciw miastu *Hamburgowi* użytych.

List ten nie przyniośł pomyślnego skutku, gdyż *Buonaparte* w odpowiedzi swojej miastu *Hamburgowi* pod dniem 30 Grudnia wyraził, iż takowe przekładania bynajmniej nie usprawiedliwiają miasta z popełnionego podlego czynu i z zgwałconey gościnności którą nawet naydziksze hordy szanować zwykły.

Jozef Buonaparte jako członek Ciała Prawodawczego złożył swoje dymisję. — Senat konserwatorów postanowił, iż dwie tylko sesye w dekadzie odprawiać będzie, chybaży nieprzewidziane okoliczności nakłoniły Prezydenta do zwołania członków.

Donoszą z *Calais* pod dniem 31 Dnia wczorajszego przybył z *Paryża* kuryer mający ważne depesze do *Anglij*. W swoim tedy przejeździe opowiadał, iż mu dano tylko 5 dni na czekanie odpowiedzi od dworu *Londyńskiego*.

Dnia 10 Nivos (31 Grudnia) wieczorem, znany *Marmontel* ruszony apoplexyą, zakończył dni swoje. Mieszkał on na wsi i został w pomierności zbliżony do nędzy. Wiadomo jest, iż był mianowany do Rady starszych, lecz zdarzenie 18 Fructidora tę nominacyą za nieważną uznało.

Brutusy już wyszły z mody. Dziennik urzędowy bywszego Dyrektoryatu, który na nich bez litości powiatał, nie śmie jednak potępiać Brutusa oycę, który rozkazuje ściąć głowę swojemu synowi na mocy prawa, które sam postanowił, i pomimo ludu proszącego za nim, lecz co do Brutusa zabójcy Cezara, z tym się srogo obchodzi. Daće potem naywiększe Cezarowi pochwały (gazeta *Narodowa*.)

Na dzień 15 zapowiedziana jest uroczystość dla dobrych obywateli, a inna na dzień 25 *Powrotu obrządku Religii naturalnej*. Obydwie obchodzone będą w kościele *Wdzięczności*. (dawniej *Germain l'Auxerrois*.)

Uważają tu, iż Proklamacya Konsulów do Departamentów Zachodnich zawiera w sobie te słowa: *Konsulowie oświadczają przytym, iż wolność obrządków jest konstytucyą zabezpieczoną: atoli żaden artykuł nie wspomina o wolności obrządków*. Ta uwaga przypomina jednego z Deputowanych, który do wszystkiego, złe czy dobre, przytaczał konstytucyą. Jesteś pewny pytał go się jeden z jego przyjaciół, iż to jest w akcie konstytucyiny? Nie jestem tego pewny, odpowiedział, ale powinno być, bo to jest rzeczą sprawiedliwą.

Mało jest przeciwnych konstytucyi r. 8. nie przeto, iż ją mają za lepszą nad inne, ponieważ nie znają i znać żadney nie mogą iak tylko przez doświadczenie; lecz dla tego, iż wiecej przyięciu naymniey było przygotowania, iż wolno ją było odrzucić, ponieważ nakoniec o por okazuje nieiaką energią, która ani w naszych umysłach, ani w naszej nieznanym

się woli. Imię Buonaparte naylepszym dla niego było paszportem, i gdyby ją był przyśłał z *Xiężyca*, zostałaaby z radością przyięta.

Od granic Szwajcaryi d. 28 Grudnia.

Jedna z naszych gazet donosi co następuje. Dnia 24 w nocy *Mousson* sekretarz generalny Dyrektoryatu zawołany był do Dyrektora *Laharpe*. Miał tam być podpisany plan który się miał niezwłocznie ulkutecznić. Podług tego planu Rady były zawieszonymi; *Laharpe* pierwszym Konsulem, *Secretan* i *Oberlin* drugim i trzecim. Niektórzy nawet mówią, iż szło o deportowanie Dyrektorów *Dolder*, i *Savary*, oraz prawodawców *Koch*, *Kuhn*, *Escher*, *Ustery*, *Souter*, *Zimmermann*, &c. *Mousson* przekładał, iż nie może nic ekspedować bez podpisu Prezydenta *Dolder*. Uwiadomiony o tym *Dolder* naradzał się z *Sawarym*, poczynił udali się do Generała *Francuzkiego Mainoni* znajdującego się na ten czas w *Bernie*. *Mainoni* wezwał natychmiast dwóch Autorów projektu, a opisanie tego zdarzenia przesłał kuryerem do *Paryża*. Dziś donoszą iż *Laharpe* i *Secretan* żądają dymisji. Czekamy z niecierpliwością końca tych odmian, i mówią, iż cokolwiek nastąpi, lud na wszystko spokojnie spoglądać się będzie. — Do *Zurich* przybył oficer *Pruski*. Zapewniał, iż ma zlecenie do Generała *Lecourbe*.

z Zurich dnia 29. Grudnia.

Generał *Moreau* znajduje się tu od dnia 28. Za kilka dni powroci do *Bazylei*, gdzie będzie miał przez zimę swoją główną kwaterę. Obiecał on użyć wszystkich sposobów na ulgę tego kraju. Jego mowy stołowne do pokoju, nie są pocieszającemi.

z Berny dnia 1. Sty-znia.

Wyrok wielkiej Rady, która wyznacza komisyję dla obmyślenia sposobów ratunku oyczyny, doznał wielkiego oporu w Senacie; wiele członków mniemało, iż z tego powodu może wyniknąć rozeyście się obydwóch Rad. *Fuchs* mówił mocno za tym projektem: Lud jest przyprowadzony do ostatniej nędzy, zawołał on, trzeba go koniecznie ratować, mało na tym zależy, kto nim rządzi, aby tylko miał chleb. — Po długich sprzeczkach, ta rezolucya została przyięta.

Rekwizycye nieustają, miasto *Bazylea* ma dostawić na nowo 2650 cetnarów zboża, 650 cetnarów żyta i 300 wołów. Kanton *Sentis* dostarczy 3000 cetnarów siana, 6000 korców owsa 90 wołów i 80 zaprzęgów.

z Bruxelli dnia 4. Stycznia.

Listy z *Hollandyi* donoszą, że wszystkie statki wojenne które są w stanie żeglowania, i które się znajdują rozproszone w *Rotterdamie*, *Helwoet-Sluis*, *Amsterdamie* i innych portach, mają się złączyć w stanowisku przed *Texel*, gdzie będzie uformowana liczna flotta pod dowództwem *Admirała Winter*.

z Hagi dnia 4. Stycznia.

Oczekujemy tu ważnych u nas odmian, spodziewamy się wkrótce przybycia *Generała Augereau* na kommandanta wojsk *Francuzkich* i *Obywatela Semonville* na pólka *Rzpltey Francuzkiej*. Ostatni wiadomo jest, iż będąc dawniej przeznaczony na ważną ambasadę do *Konstantynopola*, schwytany od *Austriaków* został u nich przez długi czas w niewoli.

W *Amsterdamie* kollekta dla nieszczęśliwych, którzy przez wyładowanie *Anglików* ucierpieli wyniosła 20,400. złotych, w *Leydzu*, 2759. w *Dordrecht* 1060. a w *Horn* 1038.

z Strazburga dnia 5. Stycznia.

Generał Moreau jest tu oczekiwany za kilka dni, jego *Generał-Adjutant* już tu przybył. *Generał Schauenburg* ma się udać do *Bazyli* dla objęcia dozoru nad prawym skrzydłem armii *Reńskiej*. *Generał Leval* obrany komendantem *Nowego-Brisack*, wyjechał stąd na swoje przeznaczenie.

Wielka część wojsk *Francuzkich* które się znajdowały między *Thur* i *Renem*, objęła zimowe kwatery na obydwóch brzegach jeziora *Zurich*.

z Fränkfortu dnia 7. Stycznia.

Obywatel Bacher kommissarz *Francuzki* do zamiany niewolników, został odwołanym przez *Konsula Buonaparte*.

Zdaje się, iż *Francuzi* ściągają siły swoje w średnim *Renie*, gdyż przez wojsk, które z *Szwajcaryi* pod *Strazburg* i *Moguncją* ściągnęły, część także ta, która z *Brabancji* ku *Wandei* dążyła, otrzymała rozkaz do udania się równie ku *Renowi*.

Od wyższego Renu d. 8. Stycznia.

Donoszą z *Stockach*, iż armia *Cesarzka* czyni powszechne w swoich stanowiskach odmiany. Podróż którą *Arcy-Xiaże Karol* do *Wiednia* przedsięwziął, z różnych przyczyn nie przyjdzie do skutku. Z resztą zupełna na granicach *Szwajcarskich* panuje spokojność. Wojska

Francuzkie zawsze są w poruszeniu na obęcie kwater zimowych.

Od brzegow Menu d. 8 Stycznia

Wszystkie prawie stany duchowne *Rzeszy* oddały *P. Struve* Rezydentowi *Rosyjskiemu* w *Ratyzbonie* noty odpowiadające na deklaracyę *Imperatorską* pod 17 *Września*. Te noty oprócz podziękowania zawierają w sobie zapewnienie o iednomyślnych skłonnościach głowy *Rzeszy* dla wspólnej sprawy, oraz o zamiarach stanów *Rzeszy* przykładania się do tego wszelkimi sposobami. Najświeższe noty są od stanów *Wurzburga*, *Salzburga* i *Pasau*.—*Król Szwedzki* w dostojności *Xcia Pomeranij* złożył ofłatę stu miesięcy *Rzymskich*.

z Neapolu d. 4. Grudnia.

Aresztowanie Jakobinów w kraju naszym trwa nieprześcannie, *Rząd* nie może im tego darować, iż dopomagali *Francuzom* do utworzenia *Rzpltey Partenopeyskiej*.

Król nadto polubił *Sycylijanów* z ich wierności i przywiązania aby miał prędko *Palermo* opuścić.

OBWIESZCZENIE.

Mały domek dawniej do posłsży Salkiego należący, na wychodzie z ogrodu spacerowego Salkiego po lewy stronie bramy żelazny położony, ma być sprzedany wraz z gruntem, na którym stoi, przez licytacyę: życzący sobie go nabydź, mają się stawić dnia 4 *Lutego* r. przyszłego iako na Terminie do licytacyi oznaczonym; na *Kamery Wojenno-Ekonomicznej* tutejszej przed południem o godzinie 9. gdzie o warunkach, pod ktorými sprzedaż ta ma nastąpić, obwieszczeni zostaną i oświadzenia swoje względem oferty podadzą.— Dan w *Warszawie* dnia 27 *Grudnia* 1799 roku.

Kamera J. K. Msi Pruss Południowych Wojenno-Ekonomiczna.

DONIESIENIA.

Pewny człowiek dawniej w służbie *W. Barona de Reissvitz* *Konfyljarza Wojenno-Ekonomicznego* zostający, pozwolił sobie brać różne towary i produkta od *Kupców* i *Rzemieśników* na rzecz swojego Pana bez jego woli; oświadcza tenże *W. Reissvitz* *Konfyljarz*, iż żądanych bez wyrzucenia zezwolenia swego wziętych artykułów nie zapłaci, ani na przyszłość płacić nie będzie.

U *Krolewskiego* *Kollektora* *Petiskusa*, *Berlińskiego* *Klasy* *sycznej* *Lotterii* na *Długiej* *Ulicy* w *Podkańskich* *pałacu*, wypadły w pierwszej *Klasie* *dwunastej* *Berlińskiej* *Lotterii*, między wygranemi po złotych 60. i po 42; i ieden *Numer* 32480 600. złotych.— Do drugiej *Klasy* tejże *Lotterii* można w tym samym *kantorze* kupić *Losow*, całe po *Tal*: 5. i 12. *srb*: gr. poł po *Tal*: 2. i 18. *frbr*. gr. a ćwierć po *Tal*: 1. i 9. *frbr*. gr. w złocie.— w *Warszawie* d. 20. *Stycznia* 1800.

By den *Koenigl. Classen* *Lotterie* *Einnehmer* *Petiskus* in der *Langen Gasse* im v *Podkańskich* *Palais* spielen in der 1ten *Classe* der 12ten *Berliner* *Lotterie* unter mehreren *Gewinnen* a 10. *Rhr* und 7. *Rhr* auch 1. *Gewinnen* von 100. *Rhr* auf *Nro* 32480.— Zum 2ten *Classe* dieser *Lotterie* sind in obigem *Comptoir* noch *kauf* *Loose*: ganze a 5. *Rthr*. 12. g. gr. halbe a 2. *Rthr* 18. g. gr. und viertel a 1. *Rthr* 9. g. gr. in *Gold*e zu haben.— *Warschau* den 20ten *Januar* 1800.